

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-05608
Otsuse kuupäev 30.07.2026
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja Ampere Plus OÜ (16553926)

Tarbija nõue Asja parandamine, asja asendamine, lepingu hinna alandamine alternatiivse juhtsüsteeni ehitamiseks või siis lepingust taganemine.

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada.
2. Kohustada kauplejat viima töövõtulepingu nr 02-077 alusel tarbijale üle antud töö lepingutingimustega vastavusse selliselt, et süsteem võimaldaks diisलगeneraatori automaatset juhtimist.
3. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse (TKS § 60 lg 2).

Asjaolud:

Tarbija sõlmis 22.05.2024.a kauplejaga töövõtulepingu nr. 02-077 elektrienergiasalvesti ja/või taastuenergialahenduse paigaldamiseks, hinnaga 20988,33 eurot. Seadmete ja tööde kohta väljastati 19.07.2024.a arve #: 02-098 samas summas.

Tarbija avalduse kohaselt toimus päikesepargi tarne ja paigaldus kaupleja poolt. Sügisel 2025.a paigaldas tarbija juurde diisलगeneraatori (tarbija sõnul kaupleja juhiste järgi). Päikesepargi süsteemiga kaasa antud juhendite kohaselt pidi inverter suutma diisलगeneraatorit juhtida ja andma generaatorile vajalikke käskke käivitamiseks, kui akud tühjenevad ja päikest ei ole ja peatad generaatori töö kui akud on täitunud. Generaatori paigaldamise vajadusest oli kaupleja teadlik enne päikesepargi süsteemi ostulepingu sõlmimist

Tarbija sõnul ei suuda aga inverter generaatorit juhtida ja generaatorile antakse inverteri poolt ettearvamatuid käsklusi. Süsteemi on käidud kaupleja poolt seadistamas ja seadistatud ka interneti kaudu koos tootjatehasega, kuid probleem ei ole lahendust saanud.

Tarbija selgituste järgi on kogu süsteemile antud 5-aastane garantii aga puuduse kõrvaldamine venib.

Tarbija pöördus 05.01.2026.a kirjalikult kaupleja poole, kuna inverter või selle tarkvara ei toiminud korralikult ja ei juhtinud generaatori tööd (Generaator töötas suvalisel ajal). Tarbijale pakuti tasulist generaatori ja inverteri seadistamist. Tarbija juurde minek jäi venima ja oma 28.01.2026.a kirjas andis tarbija teada, et kui 20 päeva jooksul süsteemi korda ei tehta, siis soovib ta lepingust taganeda.

Oma 08.02.2026.a kirjas andis tarbija teada, et peale inverteeri tarkvara uuendamist on olukord hullemaks läinud ja inverter ei ühildu enam normaalse laadimisvooluga generaatoriga. Lisaks on kõik endised probleemid samuti jätkuvalt olemas.

Tarbija juures käidi veebruaris 2026.a uuesti seadmeid kontrollimas, kuid oma 13.02.2026.a kirjas tõi tarbija, et probleem lahendust ei saanud ja tehnik arvas, et süüdi on siiski generaator, kuid generaatorit koos kontrollides selgus, et generaator siiski voolu tagas.

Tarbijale vastati, et automaatne generaatorilülitus ei tööta enam inverteeri menüüs seadistatud viisil ja info on edastatud tootjale ning nähtavasti põhjustatud tootja poolt teostatud tarkvarauuendusest. Lisaks tõdeti, et hetkel ei ole võimalik taastada laadimist ilma tootjapoolsete juhiste või tarkvaraparanduseta. Tootja tehniliselt toelt tagasiside saamisel lubati tarbijaga ühendust võtta ja probleem võimalikult kiiresti lahendada.

Aprillikuu alguseks oli seis kahjuks endiselt sama ja probleem endine.

Tarbija lisas selgituseks, et SAMA Varahaldus OÜ ostis aasta hiljem (2025 suvel) juurde akusid mahtuvusega 40kWh, kuid hetkel akude üle vaidlust ei ole.

Tarbija lisas ka asjatundja arvamuse kohaselt PV paneelide ja inverteeri ja akupanga koostöö töötab tootja kirjelduse kohaselt ja sellele etteheiteid ei ole.

Vastavalt inverteri tootekirjeldusele peab inverter suutma muuhulgas juhtida ka generaatori tööd, lülitades seda sisse ja välja vastavalt etteantud parameetritele, milleks on eelkõige akude täituvus (min ja max tase) ja kellajaline eelistus. Kirjeldatud sedastamise võimalused on olemas ka juhtimisprogrammis Deyecloud.

Generaator lülitub automaatselt sisse kui sulgeda 20mA vooluring ja lülitub automaatselt välja kui vastav vooluring katkestada. Seega generaatoril endal „intelligentset“ juhtmoodulit ei ole ning generaator täidab vaid inverteeri poolt antud käsk. Juhtkaabliks inverteri ja generaatori vahel on CAT 6 kaabel, kaabel on kontrollitud ja töökorras.

Vastavalt katsete tulemusele suudab enamus kordadel inverter generaatori sisse lülitada aku tühjenemisel ette määratud määran, kuid lülitab generaatori välja suvalisel määramata ajal, mitte programmis Deyecloud määratud määran akude laetud tasemel. Generaatori väljalülitumise põhjuseks on 20mA juhtahelas voolu katkestamine/katkemine.

Läbi programmi Deyecloud generaatori käivitamisel „jõuga“ läbi funktsiooni GenForce, kui kasutaja poolt kästakse inverteril anda generaatorile käivitumise käsk käsitsi juhtimise teel, süsteem töötab tõrgeteta.

Järeldusena on hinnangu andja seisukohal, et inverteri ja generaatori vaheline automaatne koostöö ei tööta inverteri juhendmaterjalides kirjeldatud funktsioonide kohaselt inverteri poolse

tarkvaralise või riistvaralise vea tõttu, mis katkestab generaatori juhtkaablis generaatori käivitava vooluringi ja seega lõpetab generaatori töö määramata ajahetkel.

Peale kaupleja vastust tarbijavaidluste komisjoni menetluses, kirjutas tarbija, et inverteri logifailis generaatoriga seotud vigade mittenäitamine ei tõenda, et kõik oleks korras. Fakt on see, et inverter ei täida neid ülesandeid milline on inverteri tootekirjelduses märgitud.

Kaupleja oli juba süsteemi müügipakkumist tehes ja tarnelepingut sõlmides teadlik, et tegemist on võrguühenduseta (off grid) süsteemiga ja teadlik, et süsteemile on plaanis liita diiselgeneraator

Kaupleja kinnitas, et pakutud süsteem on võimeline töötama „off grid“ funktsioonis ja on võimeline juhtima generaatorit. Kaupleja tehnik näitas kohapeal, kuidas ja kuhu generaator ühendada.

Peale tehniku visiiti midagi paremaks ega halvemaks ei muutunud, mistõttu keeldus tarbija arvet maksmast seni kuni tulemus on saavutatud. Tegelikult praktikas inverter generaatorit juhtida ei suuda.

Kõikides tarbijale üle antud dokumentides on märgitud inverteri võimsuseks 15kw, tegelikult on paigaldatud 20kw seade. Kogu seadme juhtmoodul on identne. Seega on tegemist kauplejapoolse veaga dokumentide vormistamisel mitte asjatundja olulise veaga arvamusel koostamisel.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastas, et paigaldatud seadmed vastavad tootja tehnilistele parameetritele ning süsteemis ei ole registreeritud ühtegi generaatori tööga seotud seadmeviga. Kõik perioodil 01.01.2025 kuni 22.05.2026 registreeritud vead ja hoiatused puudutavad akumoodulit ning on seotud süsteemi ekspluatatsiooni eripäradega, eelkõige asjaoluga, et süsteem töötab ilma elektrivõrgu ühenduseta. Kaupleja lisas inverteri haldusplatvormist loetud vealogide ekraanipildi.

Tarbija palvel seadistas kaupleja inverteri tööks generaatoriga. Pärast tarbija pöördumisi seoses generaatori käivitamise ja töö probleemidega kontrollisid kaupleja spetsialistid koos inverteri tootja tehnilise toega seadistusi ning veendusi, et konfiguratsioon vastab tarbija poolt kolmandalt osapoolelt soetatud generaatori parameetritele ning tarbija enda poolt edastatud generaatori käivitustingimustele.

Generaatorit ei müünud tarbijale kaupleja ning generaatori ühenduse teostas kolmas osapool. Kaupleja spetsialistid külastasid objekti korduvalt pärast generaatori ühendamist, teostasid tarkvarauuendusi, kontrollisid generaatori ühendust inverteriga ning testisid generaatori käivitamist inverteri juhtreele abil. Tarbija keeldus hooldus- ja väljakutseteenuste eest tasumast.

Inverteri tootja hinnangul on paigaldatud seadmed tehniliselt töökorras ja kaupleja ei ole võtnud endale kohustust tasuta seadistada ega kõrvaldada võimalikke ühilduvusprobleeme enda poolt paigaldatud seadmete ja kolmandate isikute poolt müüdud või ühendatud seadmete vahel. Tarbijal on olemas süsteemi kasutusjuhendid.

Süsteemi kasutamine ilma elektrivõrgu ühenduseta ei ole tavapärane ekspluatatsioonirežiim ning

sellistes tingimustes võivad süsteemi tööparameetrid sõltuda suurel määral kasutatavast lisaseadmestikust, sealhulgas generaatori omadustest ja seadistusest.

Kaupleja märgib ära, et eksperthinnangus on inverteri võimsuseks märgitud 15 kW aga tegelikult on võimsus 20 kW, mis on oluline tehniline ebatäpsus.

Järeldus, et generaatori töö katkemine on põhjustatud inverteri tarkvaralisest või riistvaralisest rikkest ei ole piisavalt tõendatud. Inverter katkestab generaatori juhtsignaali mitte ainult aku laetuse taseme saavutamisel, vaid ka olukordades, kus generaatorilt saadav energia ei vasta inverteri nõutud parameetritele, generaatori väljundpinge või sagedus langeb väljapoole lubatud töövahemikku või generaatorilt energia vastuvõtt katkeb või muutub ebastabiilseks.

Sellised olukorrad võivad tekkida näiteks tarbija elektrivõrgus olevate suure võimsusega tarbijate sisse- või väljalülitumise tõttu, mis põhjustavad järske koormuse muutusi ja generaatori tööparameetrite kõrvalekaldeid.

Puuduvad ka objektiivsed mõõteandmed generaatori pinge ja sageduse kohta probleemide tekkimise hetkel, logitud sündmuste ajad, info samaaegselt töötanud tarbijate kohta, generaatori väljundparameetrite salvestused, inverteri vealogid. Inverteri logid ei sisalda ühtegi veateadet, mis viitaks inverteri tarkvara või riistvara probleemile.

Inverteri tootja tehniline tugi on süsteemi tööandmed üle vaadanud ning ei näe inverteris riket ega kinnitust väitele, et tegemist oleks inverteri tarkvaralise või riistvaralise probleemiga. Eksperthinnangus toodud lõppjäreldus inverteri rikke kohta põhineb oletuslikul hinnangul ilma piisavate mõõtmiste ja tehniliste tõenditeta.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijavaidluste komisjon, tutvunud tarbija avalduse, kaupleja vastuväidete, poolte esitatud kirjalike tõendite, menetluse käigus kogutud dokumentide ning asjatundja arvamusega, leidis järgmist.

Tarbija ja kaupleja sõlmisid 22.05.2024 töövõtulepingu nr 02-077, mille kohaselt kohustus kaupleja projekteerima, tarnima ja paigaldama tarbija kinnistule elektrienergiasalvesti ja taastuenergialahenduse. Lepingu eesmärgiks lepiti kokku lepingu objekti tähtaegne valmimine ja tellijale üleandmine. Lepingu kohaselt kohustus töövõtja muu hulgas tarnima kõik töö teostamiseks vajalikud seadmed ja materjalid ning tegema kõik endast sõltuva lepingu eesmärgi saavutamiseks. Lepingu kogumaksumuseks kujunes 20 988,33 eurot ning tarbija tasus kokkulepitud tasu täies ulatuses.

Pärast töö valmimist ilmnas tarbija hinnangul, et paigaldatud süsteem ei tööta lepingus kokkulepitud viisil. Tarbija leidis, et süsteemi keskseks komponendiks olev inverter ei võimalda juhtida diisलगeneraatorit automaatselt, kuigi see oli süsteemi kavandamisel ette nähtud ning kauplejale lepingu sõlmimise ajal teada. Tarbija pöördus puuduse kõrvaldamiseks korduvalt kaupleja poole. Menetluses esitatud kirjavahetusest nähtub, et kaupleja on puudust püüdnud mitmel korral kõrvaldada nii kohapeal kui ka tootjaga koostöös, kuid vaatamata korduvatele parandamiskatsetele ei ole süsteemi tööle saadud viisil, mis võimaldaks generaatori automaatset juhtimist. Menetluse kestel täpsustas tarbija oma nõuet ning palus esmase õiguskaitsevahendina kohustada kauplejat asendama paigaldatud inverter uue lepingutingimustele vastava inverteriga

koos selle paigaldamise ja seadistamisega. Kaupleja ei ole nõudega nõustunud, leides, et süsteem vastab lepingule ning puuduse põhjuseks ei ole inverteri lepingutingimustele mittevastavus.

Komisjon leiab, et poolte vahel sõlmitud leping on oma olemuselt töövõtuleping VÕS § 635 tähenduses. Kuigi lepingu täitmine hõlmas erinevate seadmete tarnimist ja paigaldamist, ei olnud lepingu esemeks üksnes seadmete müük, vaid kokkulepitud tulemuse saavutamine. Sellele viitab nii lepingu nimetus, lepingu eesmärk kui ka töövõtja kohustus tarnida vajalikud seadmed ning saavutada lepingu eesmärk. Seetõttu tuleb vaidlus lahendada eelkõige töövõtulepingut reguleerivate sätete alusel. VÕS § 641 lg 1 kohaselt peab töö vastama lepingutingimustele. Sama paragrahvi lõike 2 punkti 2 kohaselt ei vasta töö lepingutingimustele muu hulgas siis, kui see ei sobi otstarbeks, milleks tellija seda vajab ja mida töövõtja lepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma.

Menetluses kogutud tõenditest nähtub, et tarbija teavitas kauplejat puudusest korduvalt ning võimaldas kauplejal puudust kõrvaldada. Kaupleja tehnikud külastasid objekti mitmel korral, süsteemi seadistusi kontrolliti ning probleemi lahendamiseks kaasati inverteri tootja tehniline tugi. Sellest hoolimata ei ole generaatori automaatjuhtimise puudust kõrvaldatud. Samuti nähtub menetluses esitatud kirjavahetusest, et kaupleja tunnistas ise probleemi olemasolu. 23.02.2026 saadetud kirjas märkis kaupleja, et automaatne generaatorilülitus „ei tööta enam inverteri menüüs seadistatud viisil“ ning leidis, et probleem ilmnes pärast tootja tehtud tarkvarauuendust. Kaupleja selgitas ühtlasi, et tal puudub võimalus inverteri tarkvara muuta või varasemale versioonile taastada ning ta sõltub täielikult tootja tehnilisest toest. Samas kinnitas kaupleja, et kõik süsteemi seadistused on tema tehnikute poolt üle kontrollitud ning ilma tootjapoolse sekkumiseta ei ole võimalik süsteemi käitumist muuta.

Komisjon peab nimetatud kirjavahetust oluliseks tõendiks. Sellest nähtub, et vähemalt puuduse ilmnemise ajal ei pidanud kaupleja probleemi põhjuseks tarbija tegevust ega generaatori ebaõiget kasutamist, vaid sidus selle inverteri tarkvara ning tootja tehtud tarkvarauuendusega. Asjaolu, et töövõtja ise ei saa tarkvara muuta või sõltub tootja tehnilisest toest, ei vabasta teda lepingulisest vastutusest tellija ees. Tellija sõlmis lepingu kauplejaga, mitte inverteri tootjaga, mistõttu lasub töö lepingutingimustele vastavuse tagamise kohustus töövõtjal. Töövõtja võib vajaduse korral realiseerida oma õigused tootja vastu, kuid see ei mõjuta tarbija õigusi töövõtja vastu. VÕS § 642 lg 1 kohaselt vastutab töövõtja töö lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis oli olemas töö üleandmise ajal, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem.

Eeltoodud järeldust toetab ka menetluses kogutud asjatundja arvamus. Asjatundja hinnangul ei tööta generaatori automaatjuhtimine nõuetekohaselt ning probleem ei seisne generaatori puudulikus töös ega selle seadistuses. Generaatori käivitamise ja seiskamise loogikat juhib inverter ning automaatjuhtimise mittetoimimine on seotud inverteri tööga. Kuigi asjatundja ei saanud lõplikult järeldada, kas põhjuseks on tarkvaraline või riistvaraline puudus, ei ole sellel käesoleva vaidluse lahendamisel otsustavat tähtsust. Tellija ei pea tõendama puuduse täpset tehnilist põhjust. Piisav on tuvastada, et üleantud töö ei täida kokkulepitud eesmärki ning töövõtja ei ole puudust mõistliku aja jooksul kõrvaldanud. Ka menetlusosaliste kirjavahetus kinnitab, et kaupleja kasutas erinevaid võimalusi puuduse kõrvaldamiseks, kuid probleem ei leidnud lahendust.

VÕS § 646 lg 1 kohaselt võib tellija nõuda töö parandamist või uue töö tegemist ning sama paragrahvi lõike 4 kohaselt kannab töövõtja sellega seotud kulud. Käesolevas asjas on komisjoni hinnangul kauplejale antud enam kui piisav võimalus puudus kõrvaldada. Tarbija pöördus garantiinõudega kaupleja poole juba 05.01.2026 ning sellele järgnes mitme kuu pikkune kirjavahetus, korduvad objekti külastused ja suhtlus inverteri tootjaga. Menetluse kestel ei ole kaupleja tõendanud, et puudus oleks kõrvaldatud või et süsteem toimiks nüüd lepingutingimustele vastavalt. Seetõttu on töö parandamine VÕS § 647 lg 1 tähenduses ebaõnnestunud.

Komisjon ei pea põhjendatuks kaupleja seisukohta, et tarbija õiguskaitsevahendite kasutamine

peaks sõltuma sellest, millal tootja otsustab avaldada tarkvarauuenduse või pakkuda muu tehnilise lahenduse. Selline asjaolu võib omada tähtsust kaupleja ja tootja omavahelises õigussuhtes, kuid ei mõjuta kaupleja vastutust tellija ees. Menetluses ei ole ühtlasi tuvastatud, et puudus oleks tekkinud tarbijast tuleneval põhjusel või et tarbija oleks süsteemi kasutanud mittesihipäraselt. Vastupidi, tarbija teatas puudusest õigeaegselt, võimaldas kauplejal korduvalt süsteemi kontrollida ning andis puuduse kõrvaldamiseks mõistliku aja. Arvestades, et tegemist on off-grid elektrisüsteemiga, mille eesmärk on tagada kinnistu elektrivarustus, ei saa generaatori automaatjuhtimise mittetoimimist pidada väheoluliseks puuduseks.

Tarbija on menetluse käigus täpsustanud, et tema esmane nõue on paigaldatud inverteri asendamine uue lepingutingimustele vastava inverteriga koos selle paigaldamise ja seadistamisega. Komisjon peab sellist õiguskaitsevahendit käesoleval juhul proportsionaalseks. Menetluses ei ole tuvastatud, et kogu süsteem oleks kasutuskõlbmatu või et kõik selle komponendid oleksid puudusega. Vaidlus puudutab eelkõige inverterit kui süsteemi keskset komponenti, mille kaudu toimub generaatori automaatjuhtimine. Seetõttu ei ole põhjendatud kohustada kauplejat välja vahetama kogu süsteemi ning puudub vajadus käsitleda tarbija alternatiivseid nõudeid. Eeltoodut arvestades leiab komisjon, et kaupleja on andnud tarbijale üle töö, mis ei vasta VÕS § 641 tähenduses lepingutingimustele. Kuna puudust ei ole vaatamata korduvatele parandamiskatsetele kõrvaldatud, on tarbijal VÕS § 646 lg 1 alusel õigus nõuda lepingutingimustele vastava uue töö tegemist. Käesolevas vaidluses tähendab see olemasoleva inverteri asendamist uue lepingutingimustele vastava inverteriga koos selle paigaldamise, seadistamise ja süsteemi tööle rakendamisega selliselt, et generaatori automaatjuhtimine toimiks vastavalt lepingu eesmärgile.

Kui kaupleja mõistliku aja jooksul kohustust ei täida või teatab keeldumisest, siis on tarbijal õigus esitada kauplejale taganemisavaldus. Pärast taganemisavalduse kättesaamist on kaupleja sellisel juhul kohustatud tarbijale tagastama raha viivitamata ning kauplejal tekkib õigus saada tagasi paigaldatud esemed.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/